

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

" 1/2 " 1 " 60 "

" 1/4 " — " 90 "

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

" 1/2 " 3 "

— 0 —

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvasul

INSERTIUNILE

se plătesc după mă-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. costă o-
dată 10 fil., de 3 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA

"RĂVASUL"

CLUJ, — MOLOZSVÁR
6. JÓKA-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Să învățăm.

Noi, cești trăitori la sate, fătați buni și ortaci de cruce cu *neștiința de carte* și nepricopseala la învățătură, la auzul minunățiilor, tilcuite de vre-un cuminte pricepător de slove, așa de mute pentru noi, dar' așa de grăitoare de multe pentru știutori pricepuți, — stăm mirați și cu gurile căscate. Cum, Doamne sfinte, slovă moartă, întipărită pe scoarta neștiințitoare a cărții, se-ți talmăcească, într'un graiu așa de miezos și dulce și într'un rost așa de bătrânesc și așezat — de par'că ai asculta pe un bătrîn povestăș din vremuri — atâtea vești și se-ți rostească atâtea lucruri bune și cumini!

Hei, și multe bune și frumoase spune cartea, și multe poți sugere din țita lăptoasă a slovelor scrise de oameni cu cap și cu inimă.

Noi, cești dela sate, zăvoriți din răutatea oamenilor și negrija vremii în *întunec și neștiință*, puține știm din lucrurile lumii și multe trebuie și avem lipsă, să le știm și învățăm. Priceperea și știința noastră puțină de lucruri și treburi de folos, suptă și câștigată din povestea și povata dată de părinți — știutori și ei de puține — nu ni-e de ajuns, nu ni-e pârghie și lăstar destul de tare în valma înghesuită și fără răgaz a traiului ce-l ducem în vremile de azi, îndepărtate de traiul zilelor de ieri de alaltă-ieri cu atâtea veacuri.

La drum lung și greu pornesti cu traista plină și îndesată de merinde pe ales și îndestulitoare. Drumul, ce avem să-l batem și noi, e lung și la început, iar traista ni-e goală, căci merindea pusă a fost vîrită pe apucate și pe neales. Și noue merinde de drum ne trebuie, noue învățătură hrănitore și întăritore ne trebuie, căci asta-i merindea ce ni-e de lipsă în drumul ce avem să-l batem noi, și după noi, cu aceeași traistă și merinde, copii de copii noștri.

Cu știința și pricopsința, rămase drept moștenire dela moși strămoși, n'o mai putem duce. Azi vremurile nu-'s ca ieri, și oamenii pe acea urmă. Dacă ieri pământul te ținea din prisosul belșugului lui gras, fără multă muncă și trudă, — căci brazda era grasă și rodul bun și nepripit la copt; — dacă ieri curgea laptele undă și din o pită mâncau numai doi, — azi o pită țiu înhață douăzeci de mâni și în loc de miere și lapte curg val apele sărăciei și foamei; căci oamenii s'au înmulțit și glia, stoarsă, a slăbit în baieri. Dacă ieri sămînța răsărea pe brazda întoarsă horind ori rîcăit pe apucate, — azi trebuie trudă și zoală până să-ți poți adăpa ochii în unda de aur a grâului copt, pârghuit în foc de soare prielnic. Strămoșii duceau un traiu ușor și pe îndelete — bucatele curgeau undă în ham-

barele încăpătoare și mari. Era rod mai mult, trudă mai puțină — și știință și pricopseală la lucru se cerea și mai puțină.

Azi trebuie trudă și muncă. Pământul trebuie lucrat cu sirguintă și pricepere și hrănit cu rîndueală și la timp. Și spre asta, nu e așa, că trebuie iscusință și pricepere cumpenită? Ear' rostul celor pricepuți, deschiși la cap și cuminiți la minte, e fântâna din care noi, cesti alți, putem sugere laptele cuminteniei hrănitore și a chibzuinții și priceperii mîntuitoare din ghiarele nevoii, ce ne dă târcoale în jurul casei.

Vremea e scumpă. Toată clipa e ban cu preț scump. Cu plug de lemn și cu îmblăciu nu mai poți sta înaintea plugului de fer și a mașinei de îmblătit, spornice la lucru și cruțătoare de timp. —

Roadă n'o aduce lucrul mult și întins, ci lucrul bun și ales, fie și mai puțin. Grâul și bucata de aur n'o face să răsăre truda și zoala grea și necumpetată, ci iscusința aleasă și priceperea cuminte pusă în lucru. Din acestea curge laptele și mierea traiului îndulcit și fără griji, iar nu din munca neprepută și nealeasă trasă alătura cu vita de jug.

Cumințenia și învățătura, ce cern gândurile și luminează mintea, pârghesc și coc bucatele și fac traiul dulce și miezos. Și în focul cuminiților și luminător de minți a acestora trebuie să ne încălzim și lămurim și noi nepreputerea și nedestoinicia moștenită la lucru. — Trudă și zoală grea punem în lucru, din zori și până 'n sară, de stăm să ne spetim în zorul hărniciei nespornice altcum, dar' nu punem altceva, nu punem ceea-ce trebuie să punem: *iscusință și învățatură mai multă*. Trebuie să știm, că lucrul nu-i numai a brațului, ci mai mult al minții. Trăim cu ce am apucat din strămoși, bun — rău. — Da ce se-ți mai faci capu cărindar? la sapa și lopata, adoarmeți mintea, și lucră cât poți. Căci doară bunul D-zeu o se-ți răsăre sămînța svirlită pe brazda ogorului arat ca 'n clacă și negunoit de șir de ani, — și vremea, drăguța, o să-ți crească, o să-ți plivească și o să-ți coacă bucatele date de tine țarinei nelărmuitoare. —

Noi nu vrem să pricepem, că nu mărimea și întinderea locului atâtea, cât felul lucrului pus în loc răsare și coace sămînța hrănitore și aducătoare de aur sclipitor.

Hei, și tocmai de acea ne trebuie, dragii mei, învățatură, mai multă învățatură. Graiul și slova cuminte a celor cuminiți de carte și de traiu e dascăl bun, e sfetnic luminat și deștept.

Și ne mai trebuie învățatură încă spre ceva. Știți, vorba vorbă aduce.

Uitați! — În vremile învălmășite de azi, noi cești de jos suntem dujmăniți de toți, suntem oaia de tuns a tuturor.

Suntem apele bune de pescuit, în cari își cearcă norocul rîzător toți cei ce se țin mai cuminiți și mai pe sus ca noi. Toți rîvnesc la avutul nostru, înciripit cu sudori crunte, dar' ocolit din nepriceperea noastră cu gard slăbuț. Doritorii de averi și de hrană pe ales și pe ușor fără trudă, cearcă mai întăiu se ne prindă în laț mintea și sufletul, cu vorbe dulci ca mierea și cu învățături ametoare. Străini de sângele și legea noastră, vin, flămânziți de sărăcia altor țeri ce nu-i încape, să se îngrășe în pământul roditor și hrănitor a țerii noastre.

Cu vorbe sunătoare și amăgitoare și cu sfat drăcesc pe limbă, înegrit de funinginea răutății sufletelor lor setoase de aramă, ne fură sufletul și mintea mai întăiu, ne sdrobesc — sdrobi-și-ar oasele — ne sdrobesc credința mîntuitoare de neam și păzitoare de vetrii în D-zeul părinților noștri. Ne hăbăuiesc mințile, ne alungă de acasă puținul rost bun al sufletului, pentru-ca se poată deschide, cu atât mai ușor, baierile bietelor noastre pungi și a hambarelor păzitoare de hrană și viață. Iar noi rămânem, nefericiți de noi, sărăciți și de hrana trupului și de-a sufletului. Ne hoțesc sufletul pentru-că la urmă să ne poată ciupi hoțeste avutul și banul hrănitor ce-l mai avem. Și pe noi, oi blânde, lănoase și neprepute cum suntem, ne tund până la piele. Ne lasă desbrăcați de haine încălzitoare și lipsiți de pâne țitoare de viață, în voia vîntului nevoii pișcătoare și a sărăcii omoritoare de trup. —

Și contra acestor lupi flămânzi, contra acestor lăcuste potopitoare, răscolite de foame și poftă din cuprinsul unor țeri neudate de ploii roditoare și nestropite de soare prielnic ca al nostru, — trebuie să ne întrarmăm cu arme bune, trebuie să ne îmbrăcăm sufletul și mintea în vestmîntul de zale de oțel, ca să nu le poată pătrunde veninul omoritor al colților de lupi perciuinați.

Iar arma și vestmîntul de zale e, dragii mei, învățătura ocrotitoare de minți, e *știința* cu țilc miezos și dulce, închisă în scoarțele *cărților bine grăitoare*, sau în miezul ales și bine copt al vorbelor și sfaturilor cărmuitorilor noștri cu inimă și dragoste pentru noi. Da, arma cea mai bună și cea mai cu țel e credința, deapururi trăitoare prin vremuri, răsărită din mintea d-zească a Mîntuitorului de oameni și sămînțată în lumea păcatului de apostolii — ucenici zeloși — îndulciți la graiu și luminați la minte de spiritul luminii, — e credința tare într'un D-zeu preabun și preasfânt, păzitor și grijitor de noi și de sufletele noastre.

Numai învățătura, dragii mei, numai știința cărții și credința neînfrîntă în D-zeu, o se ne talmăduiesc de boalele, ce bolim și o se stavilească în drumul lor roiul lighioanelor și al lipi-

torilor setoase de avutul și sângele nostru, spulberându-le străduințele lor drăcești cum vântul spulberă pleava. În această baie tămăduitoare a învățaturii, în acest botez curățitor al credinței, să scaldăm, să ne botezăm — cu gând cucernic și sfânt — mintea și sufletul nostru și al copiilor nostri.

Învățătura singură o să spele rugina și sgura groasă de pe mințile noastre nepricepute și ușoare; ea singură o să ne deschidă nouă izvoare de câștig, izvoare de viață.

„Alianța învățătorilor.”

Cluj, 19 Aprilie n.

Adunarea reprezentanților trimiși de reuniunile învățătoarești gr.-cat. s'a ținut, după cum am fost anunțat înainte aici în Cluj, Duminecă la 17 Aprilie, și și-a pertractat întreg programul stabilit. Alianța reuniunilor învățătoarești s'a proclamat, statutele s'au desbătut și primit, și s'a ales un comitet provisor, de 12 membri, cari să eșecute hotărârile acestei adunări.

Mulți se vor bucura aflând despre toate acestea, mulți vor rămânea nepăsători, ca și până acum. E fapt dureros, că la noi lumea se interesează foarte puțin, prea puțin de tot ce privește școala. Dar e fapt earăși dureros și acea, că chiar și puținii cari se interesează la noi de treburi școlastice și învățătoarești, știu foarte puțin de cauza acestei alianțe, ce s'a organizat alaltăieri în toată forma aici în Cluj — și mulți vor rămânea surprinși de cele ce vor afla. De fapt ideea alianței s'a ivit în timpul din urmă numai ca știre scurtă prin ziare. Nicăiri studii, articoli mai amenunțți nu s'au scris despre ea. S'a prezentat în adunare un proiect de statute, formulat de organizatorii adunării, conducătorii reuniunii învățătoarești din Sălaj. Dar acestea statute nu erau cunoscute din destul; nici jumătate din cei de față nu le cunoșteau. Unor reuniuni, chemate să facă parte din »alianță« nu li-s'au fost trimis. Și nu s'au trimis nici ordinarietelor episcopoești, din care cauză unele reuniuni nu și-au trimis delegații la adunarea din Cluj, pentru că nu li-s'a fost dat voie. Din pricina aceasta s'a făcut propunerea în adunare, ca să desbată proiectul de statute al Selăgenilor numai ca *proiect* și primindu-se să-l trimită tipărit tuturor *reuniunilor* și tuturor ordinarietelor episcopoești române gr.-cat. spre binevoitoare considerare. Dar propunerea aceasta a fost privită de unii învățători — în mod de tot greșit — ca o amânare tendențiosă a realizării alianței și a fost respinsă.

Atât de mult simțiau domnii învățători lipsa alianței, și așa le-a cuprins inima în cât nu se mai puteau cu nici un modru opri în pornirea spre realizarea ei, nici atunci când rațiuni hotărtoare o cereau asta.

Mai în urmă s'a recunoscut pripeala și s'a primit propunerea, ca statutele să nu se trimită spre aprobare, de cât după ce se va fi cerut opiniile tuturor arhierilor nostri și ale tuturor reuniunilor învățătoarești gr.-cat.

Astfel credem, că cu încetul se vor limpezi vederile, și vor dispărea preocupările dintr'o parte și din alta și vom ajunge ca să vedem învățătorimea noastră greco-catolică încheată într'o organizațiune puternică spre binele ei și a cauzei școlare românești.

Asta o dorim din toată inima, și la realizarea dorinței noastre vom să conlucrăm dând un raport obiectiv asupra întregii adunări.

Seara de cunoștință.

Sâmbătă sosită în Cluj cei mai mulți învățători, cari doriau să iee parte la adunare. Înainte de ameazi la 10 ore au sosit delegații »Marianei« reuniunea iubilară a învățătorilor din părțile Năsăudului, în frunte cu protopopul Bistriței, Gerasim Domide. Seara la 6 au sosit Selăgenii, în frunte cu dl prof. preparandial G. Trif, din Șimleu, și Vas. Oltean, vice-președ. reun. învăț. selăgeni, Nicoară și Voina Gușan, delegații desp. Sas-Sebeș al reun. archidieceșane, și alți delegați.

La 11 ore înainte de ameazi dl protopop Domide, învăț. Grivase și dl protop. Dr. Dăianu,

au anunțat la căpitanul poliției ținerea adunării: Căpit. Hadady, foarte afabil, a luat-o la cunoștință.

Seara la 7 ore învățătorii și toți binevoitorii cauzei s'au întrunit la berăria »Pilsen«, într'o sală separată, la cină comună. Aci s'au făcut primele cunoștințe. Erau vre-o 30 persoane. Între cari: Prof. Trif din Șimleu, Dr. Iacob Radu, vicariul Hațegului, Protop. Domide, Dr. Dăianu, Bas. Basiota, Bas. Podobă, Dr. Victor Poruțiu, Stef. Roșianu, Vas. Oltean, Ioan Pop, Seni, Nechiti, Theod. Bogdan, Bas. Moldovan, red. »Răvașului«, Iacob Murășan, Nicoară, (Henig), Voina Gușan, (Cut), N. Pop, (Berind), Bas. Basiota jun. etc. S'au rostit și câteva toast. D. Trif, suflul mișcării pentru alianță, a salutat pe învățătorii întruniți. D. E. Seni, direct. școalelor normale din Năsăud, a urât isbândă »ideii« de alianță. Dr. Dăianu a mulțămmit comit. aranjator în numele Clujenilor, că și-au ales tocmai Clujul ca loc al întrunirii și urează deplin succes adunării ce se va ținea.

Societatea întreagă a petrecut pe lângă muzică românească și interesantă conversație până la 11 ore.

Ziua adunării.

Duminecă dimineața la 8 ore toți învățătorii se presintă la biserica gr.-cat. din Cluj și asistă la sta liturgie. Celebrează Dr. Iacob Radu; G. Domide și Dr. Dăianu, diaconisând St. Roșian și B. Moldovan, redactorul nostru. În cor pe lângă cantorul Iacob Murășan, mulți învățători cântă, care de care mai frumos. Predică protopopul Dr. Dăianu, cu devisa din evangelia zilei (Duminea Tomei) »Nu fi necredincios, ci credincios«. În espunerea temei, despre împărăția lui D-zeu pe pământ, — întemeiată pe credință — arată rolul celor chemați a deștepta pe oameni la conștiința sufletului lor, la conștiința prețului nemărginit al sufletului, și amintește de prezența învățătorilor veniți să organizeze alianța învățătorilor, cerând binecuvîntarea Domnului asupra ei.

După s. liturgie toți învățătorii, în frunte cu d. profes. Trif fac vizită în casa parochială mulțămind dlui protopop de spriginul oferit până aci și invitându-l și la adunare.

La 11½ ore salele casinei române sunt pline. D. V. Oltean, salută întrunirea și propune să se aleagă un președinte și biuro *ad hoc*.

D. Gavril Trif este aclamat de președinte. Dnii V. Oltean, Grivase și I. Pop sunt aleși notari.

— Se constată, că delegați a trimis: reuniunea selăgeană (6), reuniunea »Mariană« (3), reuniunea archidieceșană din Blaj, dar numai 1 (Ioachim Pop, — I. F. Negruțiu, își scusă absența prin dl George Muntean, președ. Reuniunii, fiind dînsul departe de Blaj, lângă fiul său greu bolnav.) Mai sunt reprezentate două despărțeminte ale reuniunii archidieceșane. Din diecesa Orășii mari și a Lugoșului nu este nici un delegat. O scrisoare de aderență a sosit dela reun. învăț. din jurul Hațegului. Dr. Iacob Radu, președ. acelei reuniuni, esplică de ce reun. nu a putut trimite delegați, și și rezervă a face propunere în chestie la timpul său.

— Se presintă mai multe aderențe dela particulari, mai ales învățători.

Proclamarea alianței.

După acestea, conform programului, d. preș. Trif, își face esposeul său, arătând istoricul ideii de alianță și necesitatea ei. Constată nepăsarea publicului românesc față de școală, atât inteligența cât și poporul; enumeră multele scăderi ale stărilor noastre școlastice și primejdiiile ce isvoresc de aci, și cari ne amenință. Conclude că e de lipsă să eșim din apatie, să ne organizăm și să deșteptăm interesul tuturor față de școală, care e poarta culturii.

Vorbirea aceasta lină, limpede și adevărată fu ascultată cu interes de toți cei de față și adevseori subliniată de aprobări. În urma ei îndată și cu însuflețire fu proclamată *alianța reuniunilor învățătoarești gr.-cat*.

Urmează chestia statutelor. Se presintă proiectul selăgenilor, care a fost publicat în câți-va numeri ai »Foi Poporului«. Se primește în general ca substrat al desbaterii.

— Dr. Iacob Radu, vic. Hațegului, face propunerea, ca proiectul să se primească și în special, dar numai ca *proiect* de statute, și se tipărească în broșură, și să se trimită ordinarietelor și tuturor reuniunilor, și numai după aceea să se desbată și primească ca statute.

— Președ. se scuză, că nu l'au trimis episcopilor, dar au crezut, că reuniunile il vor trimite. Se deschide desbater. Unii, mai ales învățătorii, cer să se desbată proiectul și să se primească ca statute. Propunerea dlui Dr. Radu, cu oare cari mici modificări e susținută cu puternice argumente de: Dr. Dăianu, G. Domide, Podobă, St. Roșian. Se arată, că proiectul n'a fost trimis tuturor reuniunilor, că nici ½ din cei de față nu-l

cunosc, și că e chiar în interesul cauzei, ca să fie desbătut acum și primit numai ca *proiect*. E totul înzădar; învățătorilor li-se pare asta o întârziere.

Se votează și primește propunerea de a vota statutele.

La 2 ore ședința se suspendă până la 4 ore.

Prânzul și încheierea.

La 2 oare să începe prânzul comun la restaurantul »Arborele verde«. Sunt peste 40 persoane; indispoziția pricinuită de volul adunării începe a dispăre. Muzica înveselește inimile. Președ. Trif începe seria toastelor, închinând pentru Maiestatea Sa. Ioachim Pop, inv. în Feneș, deleg. reun. din Blaj, închină pentru Metropolitul. D. Seni vorbește pentru toți episcopii și pentru reprezentanții clerului, protopopii și preoții de față.

— Dr. Iac. Radu răspunde mulțămind; cu toate deosebirile de vederi, speră că alianța va isbuti să se realizeze. Închină pentru isbânda alianței.

— Dem. Zah vorbește despre școală, fica bisericeii, care acum e fată mare și vrea să ajute mamei sale.

— I. Pop închină pentru cei ce nu din datorință, ci din dragoste au venit la adunare.

— D. Vas. Podobă vorbește pentru înțelegerea între preoți și învățători, arătând motivele multe ale bunelor raporturi.

— D. Theodor Bogdan, din Bistrița închină pentru șeful tractului Cluj. Dr. Dăianu, răspunde cu un cuvint înflăcărat însuflețind pe învățători pentru biserică și indemnându-i să se mărturisască pe față cu țarie pentru întăritura cea mai puternică, și poate unica ce o avem.

Sub Impresiunea frumoaselor învățături resumate în toast dispoziția gen. s'a îndreptat. Numai de dragul consecvenței n'au mai revenit învățătorii asupra hotărîrei luate, dar au primit propunerea făcută de delegatul și președ. »Marianei«, protop. Domide ca statutele să nu se aștearnă spre aprobare, până ce mai întâiu nu vor fi fost trimise tuturor arhierilor și reuniunilor, ca să se poată ține seamă de eventualele dorințe? Statutele altfel, cu puține modificări, s'au primit.

În comitetul provisor au fost aleși, pe lângă biroul adunării în frunte cu preș. Trif, încă următorii: George Muntean, președ. reun. archid. din Blaj, Ioan F. Negruțiu, profes. prep. Blaj. Dr. E. Dăianu, protop. Clujului și Ioachim Pop (pentru reun. archid.), Gerasim Domide și N. Seni (pentru »Mariana«) și Dr. Iacob Radu și N. Pinteș (pentru reun. învăț. dela Hațeg.)

De organe oficioase ale alianței au fost alese: *Foia Școlastică* (Blaj), *Răvașul* (Cluj) și *Foia Poporului* (Sibiu).

Cu acestea adunarea s'a închis la 6 ciasuri. Dee D-zeu isbândă înainte.

Raportor.

Crestături.

Misiunile populare sunt îmbrătoșate, ca o idee frumoasă și ca un mijloc rodnic de moralizare, în toate părțile metropoliei române unite cu Roma. După știrile ce avem misiunile s'a hotărît să se facă în diecesa *Gherlei*, în părțile Bistriței, în diecesa Lugoșului, în părțile Hațegului, al cărui vicar Dr. Iacob Radu, e un fervent aderent al acestui nou curent, apoi în mai multe districte ale diecesei de Oradea-mare.

Din raportul »Unirei« despre sinodul protopesc al districtului Sătmar estragem următoarele:

»Să primește propunerea dlui Ardelean ca în legătură cu sinoadele protopoești să se țină cu poporul *esercții sacre, cari dacă undeva să recer, în acest district să impun imperios, căci în toate comunele avem conlocuitori reformați, dela cari poporul nostru multe lucruri și datine nelaudabile își însușește.*«

— **Impotriva injurărilor** a dat vițe-comitele comitatului Csanád o poruncă vrednică de toată lauda, care are menirea de a îndrepta moravurile destrăbălate a poporului. Porunca e dată pretorilor, dela cari așteaptă cinstitul vicșpan, ca prin o controlă deșteaptă și aspră și prin întrebuițarea înriuriții ce o au cărmuitorii vieții morali, se scoată din datinele poporului cuvintele spurcate și de tot de jos, prin cari se vatămă Dumnezeu și tot simțul de evlavie creștinesc. Lasă, ca porunca aceasta să se facă cunoscută poporului și pretorii să dee pe mâna judecătorilor pe toți aceia, cari vor *sudui*, ca astfel cei nespălați la gură să-și primească pedeapsa meritată.

Faptul vice-comitelui din Csanád ne umple de bucurie, pentru-că vedem, că și aceia, cari până acum nici grije n'aveau de moravurile poporului, se înfioră de ce ved și aud și sunt hotărîți a aplica paragrafi de legi uitați și nesocotiți față de toți aceia: copii, bărbați și femei, cari în crșme, la câmp și acasă, în târguri și pe uliță, în mânie și voie bună injură cocișește pe Dumnezeu și lucrurile sfinte ale religinii, dejosind obiectul cinstei religioase și vatămând simțul evlaviei.

Art. de lege V. din 1878. § 190 croiește pedeapsă până la un an temniță și 2000 cor. pedeapsă în bani pentru acela, care injurând, pricinuește scandal, ear § 51 din art. de lege 40 din 1879. croiește închisoare până la 8 zile impotriva aceluia, care injură lucrurile sfinte. Paragrafi înșe pot fi pe hârtie și în capetele învățătorilor, căci n'au nici o însămnătate, dacă nu se și aplică. Trec ani și în întreagă țara odată nu se pedepșește acela, care injură. Pentru-ce? Pentru-că a amorțit simțul religios

Agentura generală

din Cluj a băncii de asigurare

„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Do-băca, Ciuc, Sălăgiu, Sătmar, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicnuite, anume: *capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.*

Asigurări populare fără cercetare medicală până la 1200 coroane.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„Transsylvania“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 de ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619'84 fil., ear pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162'98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10'2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară dela

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emeke-tér“ Nr. 16.

precum și dela agenturile locale și cercaule din comunele mai mari.

Măestru păpușar român în Cluj.

Vasile Săncrăian (Szentkirályi)

recomandă atelierul său, în care efectuează tot felul de comande pentru *domni, doamne și copii*, cum și reparaturi cu prețuri foarte moderate. Măiestria și-a învățat-o în Viena și Budapesta.

Strada Wesselényi M. și Szép-utcza (colț.)

19-30.

Wilheim Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de

măsurare de pământ,

mappare,

arangeare de posesiune.

După acord marchează linia căii ferate normale ori

înguste.

Prețuește moșii, esoperează și valorează patente, pe lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la adresa de mai sus.

38-50.

Pentru sezonul de primăvară și vară recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

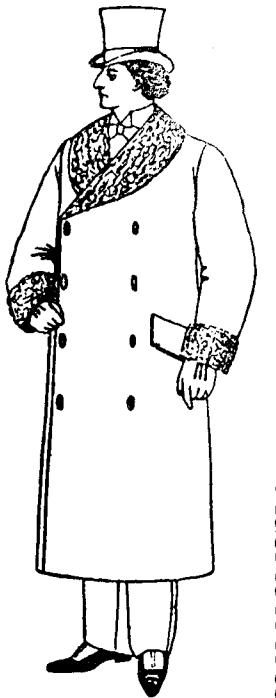
Căpături economice, cupțușite cu stofă.

Haine negre de salon și frac.

Mare deposit de vestimente pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. La comande din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche.

20 (14)

Gratis! O cumpănă de culină!

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încarcat

mărfurile mele de argint mexican

renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » »
6 furcuțe » » » » »
12 cuțite de desert » » » » »

6 furcuțe de desert de argint mexican
1 lingură mare de supă » »
1 lingură mare de lapte » »
2 feșnice elegante de salon » »

După ori-ce comandă pe lângă asta dau ca present pe respundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ kilogr. Argintul mexican e un metal de tot alb (și din lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau respundere pe 25 ani. — Spediția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european

3 fl. 40 cr. cu rambursă un vig de pânză de Scepusia pentru 6 cămeși bărbătești ori femești, 90 cm. lat. calitate eselență, garanție pe 6 ani; numeroase recunoștiință.

4 fl. 50 cr. cu rambursă 3 metri de stofă modernă pentru un vestmēt bărbătesc elegant, în coloare după plac.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de **săpun fin de toaletă**, bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, viorele, rezedă, jasmīn și lăcrimioare. Trimițând banii înainte ori cu rambursă spezează:

4-21 Casa centrală de mărfuri

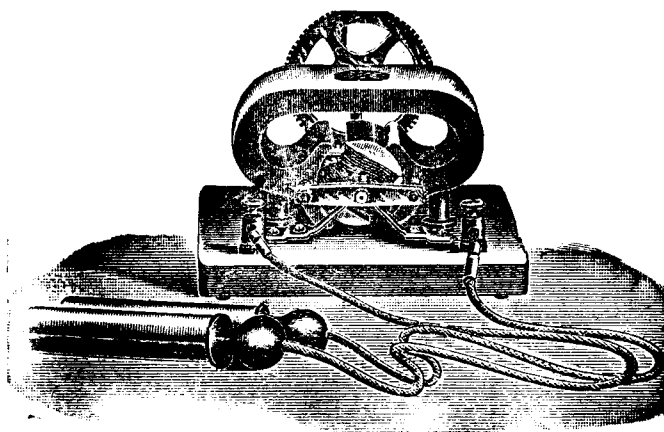
DENKER JÓZSEF

Budapesta, Hernád u. 54

Renoirea și prolongirea vieții cu »Electrophor«-ul orig. american.

Aparat medical electric pentru folosul privaților!

Electricitatea e viața.

Atrag atențiunea oamenilor, cari sufer bolnăvicioși și cu organism slab să întrebuițeze acest aparat electric, pentru-că „Electrophor“-ul ne întărește nervii, ne învieste sângele, ne agerește mintea și simțurile, asigură circulația regulată a sângelui și funcționarea sistemului nervos, prin ce ne scutește de bóle.

Prof. Dr. Bourg, membrul facultății de medicină a universității din Paris s'a declarat despre „Electrophor“ astfel: »Nu numai reumatism, sgârciuri, nervositate și asthmă au vindecat, sau cel puțin au alinat cu Electrophor în mii și mii de casuri, în cari știința doftorilor a dat faliment, ci și la morburī de nervi, dureri de cap, colica, vijeitul urechilor, lipsă de somn, la cei în stare hipocondrică, și mai ales în potriiva relexelor de obstipație, vīna de aur, în câteva zile de mulre ori în câteva ceasuri au observat alinarea minunată. Femeile cu boale dureroase câștigă alinare și vindecare aproape sigură.

Nu se strică!

Prețul unui complet aparat mic:

10 cor.

Pentru cei slabi de constituție.

Pe lângă trimiterea banilor înainte ori cu rambursă livrează reprezentantul european al companiei

»Electrophor Co. Limited«

Auffenberg József, Budapest VI. Proféta-utcza 5.

Ține în veci!

Prețul unui complet aparat mare:

20 cor.

pentru vindecarea boalelor invecitate.

9 10.